

Aktualne oddziaływania i przewidywane zagrożenia dla gatunków roślin na podstawie wyników monitoringu w roku 2015

Aktualne oddziaływania na stanowiskach gatunków roślin monitorowanych w roku 2015

Wpływ: „+”-pozytywny, „-”-negatywny, „0”-neutralny/ Intensywność: A-duża, B-średnia, C-niska

Aktualne oddziaływanie	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Wpływ	Intensywność		
				A	B	C
B02 gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji	Torfowce	<i>Sphagnum spp.</i>	0			1
	Bielistka biała	<i>Leucobryum glaucum</i>	0		1	
	Bielistka biała	<i>Leucobryum glaucum</i>	-		1	
	Chrobotki	<i>Cladonia spp.</i> <i>subgenus Cladina</i>	0		5	
	Zanokcica serpentynowa	<i>Asplenium adulterinum</i>	-			1
D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe	Widłoząb zielony	<i>Dicranum viride</i>	-	1	1	
D01.02 drogi, autostrady	Widłoząb zielony	<i>Dicranum viride</i>	-			1
G01.04.01 turystyka górską, wspinaczka, speleologia	Widłoząb zielony	<i>Dicranum viride</i>	-		2	1
G01.08 inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku	Zanokcica serpentynowa	<i>Asplenium adulterinum</i>	-	1		
G05.01 wydeptywanie, nadmierne użytkowanie	Chrobotki	<i>Cladonia spp.</i> <i>subgenus Cladina</i>	-			2
G05.04 wandalizm	Widłoząb zielony	<i>Dicranum viride</i>	-			1
H04 zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenia przenoszone drogą powietrzną	Widłoząb zielony	<i>Dicranum viride</i>	-	1		
I01 obce gatunki inwazyjne	Zanokcica serpentynowa	<i>Asplenium adulterinum</i>	-			1
I02 problematyczne gatunki rodzime	Bielistka biała	<i>Leucobryum glaucum</i>	-	1		
K biotyczne i abiotyczne procesy naturalne	Widłoząb zielony	<i>Dicranum viride</i>	-	1		
K02 ewolucja biocenotyczna, sukcesja	Zanokcica serpentynowa	<i>Asplenium adulterinum</i>	-		1	
K02.01 zmiana składu gatunkowego, sukcesja	Torfowce	<i>Sphagnum spp.</i>	0			2
	Torfowce	<i>Sphagnum spp.</i>	-		3	3
	Chrobotki	<i>Cladonia spp.</i> <i>subgenus Cladina</i>	-			4

Aktualne oddziaływanie	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Wpływ	Intensywność		
				A	B	C
K04.01 konkurencja	Widłoząb zielony	<i>Dicranum viride</i>	-		1	
	Zanokcica serpentynowa	<i>Asplenium adulterinum</i>	-		8	3

Liczba oddziaływań zaobserwowanych w trakcie badań terenowych na stanowiskach gatunków roślin badanych w 2015 roku była zróżnicowana. Część stanowisk uznano za stabilne i pozbawione presji ludzkiej; nie zaobserwowano tam żadnych oddziaływań. Na innych stanowiskach stwierdzono ich kilka równocześnie. Na zbadanych w tym roku stanowiskach, żaden z ekspertów nie zanotował oddziaływań, które wpływałyby pozytywnie na badany gatunek. Najczęściej pojawiającym się oddziaływaniem wywierającym negatywny wpływ na stanowiska badanych gatunków były konkurencja i sukcesja roślinności (choć zdarzały się wyjątki – w przypadku niektórych stanowisk torfowców sukcesja była oceniona jako oddziaływanie neutralne). Jako oddziaływanie w większości o charakterze neutralnym oceniono gospodarkę leśną (tylko w niektórych przypadkach, tam gdzie w trakcie prac leśnych doszło do zniszczenia, uszkodzenia lub drastycznej zmiany warunków siedliskowych badanych stanowisk roślin, miała negatywny wpływ).

Ponieważ monitoring żadnego z wymienionych wyżej gatunków nie został jeszcze zakończony, prezentowane tu wyniki należy traktować jako niepełne.

Przewidywane zagrożenia na stanowiskach gatunków roślin monitorowanych w roku 2015

Intensywność: A-duża, B-średnia, C-niska

Przewidywane zagrożenie	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Intensywność		
			A	B	C
B02 gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji	Torfowce	<i>Sphagnum spp.</i>			1
	Bielistka blada	<i>Leucobryum glaucum</i>		1	
	Chrobotki	<i>Cladonia spp. subgenus Cladina</i>	1	7	
B02.01 odnawianie lasu po wycince (nasadzenia)	Chrobotki	<i>Cladonia spp. subgenus Cladina</i>		1	
B02.02 wycinka lasu	Bielistka blada	<i>Leucobryum glaucum</i>			2
	Chrobotki	<i>Cladonia spp. subgenus Cladina</i>		1	
	Widłóżąb zielony	<i>Dicranum viride</i>			1
D01 drogi, ścieżki i drogi kolejowe	Bielistka blada	<i>Leucobryum glaucum</i>			2
D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe	Widłóżąb zielony	<i>Dicranum viride</i>		1	
F04.01 plądrowanie stanowisk roślin	Zanokcica serpentynowa	<i>Asplenium adulterinum</i>			1
F04.02 zbieractwo grzybów, porostów, jagód itp	Chrobotki	<i>Cladonia spp. subgenus Cladina</i>			3
G01.04.01 turystyka górską, wspinaczka, speleologia	Widłóżąb zielony	<i>Dicranum viride</i>		2	1
G02.06 park rozrywki	Widłóżąb zielony	<i>Dicranum viride</i>	1		
G05.04 wandalizm	Widłóżąb zielony	<i>Dicranum viride</i>			1
H04 zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenia przenoszone drogą powietrzną	Widłóżąb zielony	<i>Dicranum viride</i>	1		
I01 obce gatunki inwazyjne	Zanokcica serpentynowa	<i>Asplenium adulterinum</i>		1	
K biotyczne i abiotyczne procesy naturalne	Widłóżąb zielony	<i>Dicranum viride</i>	1		
K01.01 erozja	Zanokcica serpentynowa	<i>Asplenium adulterinum</i>		1	
K01.03 wyschnięcie	Zanokcica serpentynowa	<i>Asplenium adulterinum</i>		2	
K02.01 zmiana składu gatunkowego, sukcesja	Torfowce	<i>Sphagnum spp.</i>		1	2
	Chrobotki	<i>Cladonia spp. subgenus Cladina</i>			4
	Zanokcica serpentynowa	<i>Asplenium adulterinum</i>	1	3	
K02.03 eutrofizacja	Zanokcica serpentynowa	<i>Asplenium adulterinum</i>	1		
K04.01 konkurencja	Zanokcica serpentynowa	<i>Asplenium adulterinum</i>		9	2
	Widłóżąb zielony	<i>Dicranum viride</i>		1	

Badane stanowiska w przyszłości mogą podlegać większym zagrożeniom, niż aktualnie obserwowane oddziaływania. Wymieniono ich tu znacznie więcej. W większości podawane były również dla stanowisk na których aktualnie nie stwierdzono żadnych oddziaływań. Potencjalne zagrożenia dla badanych stanowisk związane są głównie z dwoma grupami oddziaływań: gospodarką leśną (w tym wycinką lasu i ponownymi nasadzeniami) oraz procesami naturalnymi. Wycinka lasu może spowodować mechaniczne zniszczenie roślin na stanowiskach przez ich usunięcie wraz z pniami drzew (widłoząb zielony jest epifitem rosnącym na korze drzew) lub w wyniku zdeptania, naruszenia darni itp. w trakcie prac leśnych (dotyczy gatunków naziemnych). Może też przyczynić się do wyginięcia gatunku przez drastyczne zmiany siedliska (gwałtowne odsłonięcie i związana z nim zmiana warunków mikroklimatycznych). Wśród procesów naturalnych trzeba wymienić przede wszystkim sukcesję i konkurencję międzygatunkową, a także naturalne procesy abiotyczne jak: wyschnięcie, erozję czy eutrofizację.

Ponieważ monitoring żadnego z wymienionych wyżej gatunków nie został jeszcze zakończony, prezentowane tu wyniki należy traktować jako niepełne.